

A REND NYOMÁBAN

foglalkoztató füzet iskolásoknak

Kedves Gyerekek!

Egy olyan füzetet tartotok kezetekben, amely segít értelmezni egy régészeti kiállítás anyagát. A kiállítás több mint tíz év kutatási eredményét mutatja be. A régészeti kutatások 27 helyszínen, mára már elpusztult, 4000 éves településeken folytak.

Nálatok is volt kutatás nemrégiben. Azt mondták a régészek, hogy a mai települések helyén több ezer éve állt már egy bronzkori falu. Elég hihetetlen, hogy itt, ahol laksz, valakik már éltek!

Szeretnénk, ha ez a kutatás nem csak a tudományt gazdagítaná csodálatos leleteivel, hanem benneteket is azáltal, hogy időnként a földre pillantva eszetekbe jut, mi mindent rejt a föld, hogy ezer évvel ezelőtt másoknak is ez a hely volt az otthonuk. Kik voltak ők? Hogyan éltek? Mivel töltötték a napjaikat? Mivel játszottak az akkori gyerekek? Milyen ékszereket hordtak az akkori tizenévesek? Lehet, hogy pont ott volt a szobája, mint neked? (Volt egyáltalán külön szobája?) Lehet, hogy pont ott volt az ágya, mint neked? Milyen lehetett akkor a falu...? Ha szeretnél válaszokat kapni a kérdéseidre, ez a füzet ezért készült, hogy ebben a kíváncsiskodásban segítségedre legyen.

Ha a kutatásod és egyben a füzet végére jutottál, mindenképpen írd meg a véleményed, várjuk!

<https://bronzkor.hu/a-rend-nyomaban/>

Amire szükséged van: mobiltelefon, egy ceruza és persze a kiállítás!

Vágjunk bele!

1. állomás: a kor és a helyszín

Milyen társadalmak virágoztak ekkor a Földön? A képek egy-egy ókori kultúrát ábrázolnak. Írd a képek alá, melyik kontinensre - ha tudod, melyik országra - utalnak a képek?

Nálunk, Magyarország területén ekkor, Kr.e. 2600-Kr.e.800 között kik élhettek?

A nevüket nem tudjuk, a tudósok a lelőhelyek mai nevéből nevezték el az akkori emberek csoportjait - például Füzesabonyi kultúra. A korszaknak nevet adtak utólag, általában abban az időben gyakran használt, de addig nem jellemző anyagról. Így kapta ez a kor a bronzkor nevet, mivel a bronz nevű anyagot ekkor találták fel és terjedt el a használata.

Nézz utána a kiállításban, hogy milyen anyag a bronz! Válaszd ki a helyes választ!

a/ a bronz a Bükk-hegység alapkőzete

b/ a bronz egy vörösesbarna fajtája

c/ a bronz egy mesterséges úton előállított fém, összetevői az ón és a réz.

Keresd meg a kiállításban azt a térképet, amiről leolvashatod, hogy Magyarország melyik táján található az a 27 bronzkori település, melyet ez a kiállítás mutat be! (Lehet, hogy magadtól is tudod, mert hát itt laksz...) Írd be a vaktérképbe a táj (tájak) nevét!

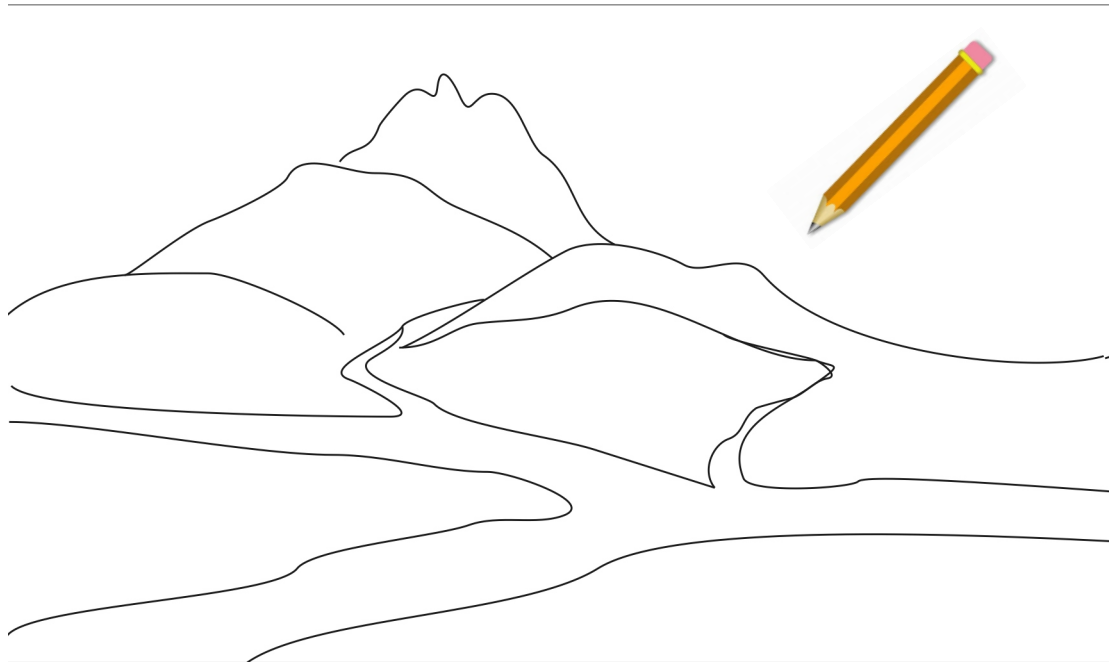
 Fűzesabony-Öregdomb

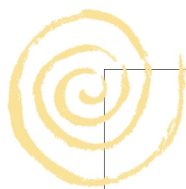
- Ha a kiállításban a térképet szemléled, láthatod, hogy a bronzkori települések szabályos távolságban, szinte egy képzeletbeli gyöngysoron helyezkednek el.

Melyik gyöngynek felel meg a te településed a 27 közül? Számold meg és keletről nyugatra haladva jelöld a te gyöngyszemed, azaz a lakóhelyedet! Ha kell, rajzold tovább a gyöngysort! Írd mellé a településeken áthaladó patak vagy folyó nevét!

A bronzkori és a mai emberek hová építették a házaikat? /Keress a makettet!/
Egészítsd ki a rajzot egy bronzkori és egy mai házzal! Mi lehet az oka a különbségnek? Te hová építenéd a sajátod és miért? Rajzold be ezt is!

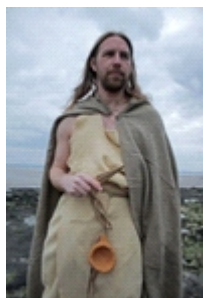

2. állomás: öltözet, eszközök, ételek

Hogyan nézhetek ki a 4000 évvel ezelőtt élt emberek? Mit viseltek? Milyen volt a divat akkoriban? Csoportosítsd az öltözeteket, írd a táblázat megfelelő helyére a képek alatti számot! Vannak-e a ruhadarabok között olyanok, amelyeket szívesen felvennél? Esetleg a suliba?

bronzkori öltözet	honfoglaláskori öltözet	21. századi öltözet	tetszik, szívesen felvenném

1

2

3

4

5

6

7

8

9

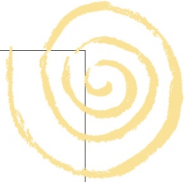
10

11

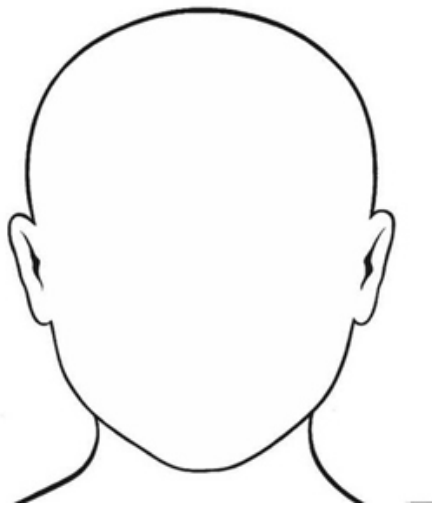
12

Nézz szét a szekrényben, milyen bronzkori ékszereket találsz benne? Rajzold magadra a neked tetszőket (a sablon fej te lennél)! Rajzold tovább, színezd az arcod! Tervezz magadnak bronzkori frizurát! Lássuk az átalakulást!

Egy kis segítség: <https://mobilitas.ri.abtk.hu/?media=arany-ekszerek-es-bronzfegyverek-a-vasut-alatt-a-bronzkori-temetokincsei-nagycenkrol-1&lang=hu>

http://files.archaeolingua.hu/2015O/Kiraly_H15O.pdf

Megmutatnád a bronzkori éned a barátodnak? Hívd el, lásd vendégül! Nézz ennivaló után! Teríts meg a tálalóban talált eszközökkel (persze csak rajzban)! Találd fel magad, állíts össze egy menüt!

Bronzkori menü

(Vedd elő a mobilod, az ételekhez itt találsz információt:

<http://web.t-online.hu/matrozvar/Kemence.html>)

A kiválasztott ételed teljesen ismeretlen a mai ember számára? (Kérdezd meg anyukádat!)

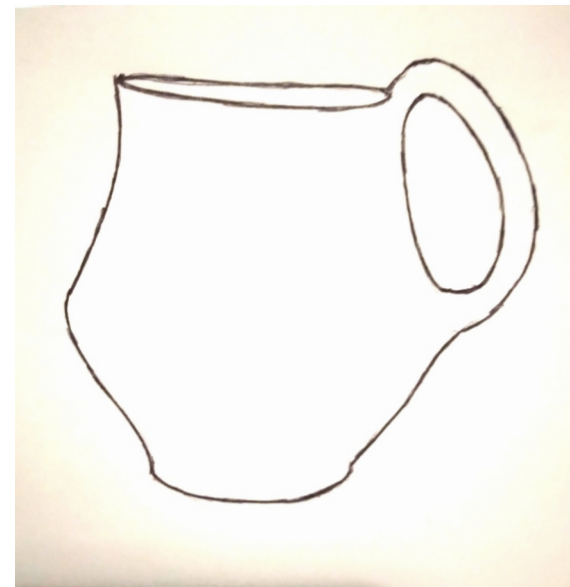
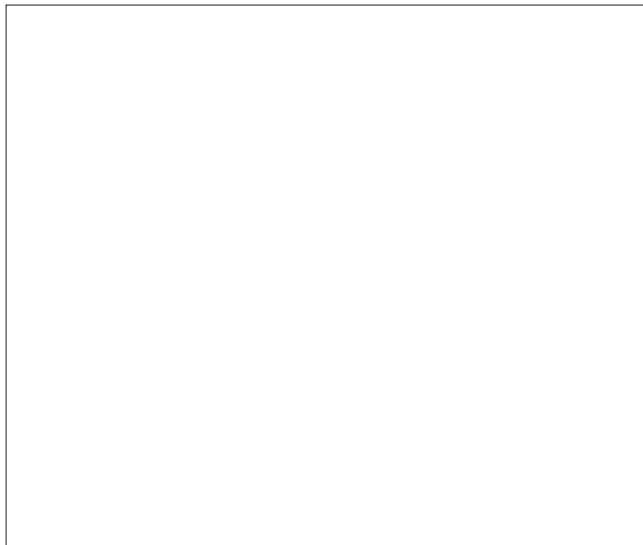

Húzd át a terítékhez nem illő eszközöket! (Figyeld a mintázatot és a formát!)

Ha van kedved, le is rajzolhatod a bronzkori terített asztalt!

Ideje rendet rakni a vendégség után. A tárgyak halomban hevernek, válogasd szét funkciójuk és koruk szerint. Kösd össze a képet a megfelelő fiókkal! Segít, ha szétnézel a szekrényben, a kommodban és az asztalon!

Jobboldali fiókok: bronzkori tárgyak

Baloldali fiókok: mai tárgyak

1. sor: edények

2. sor: játékok

3. sor: eszközök, szerszámok

4. sor: a hatalmat, a rangot kifejező tárgy
(úgy is nevezik ezeket, hogy
presztizstárgyak)

4
3
2
1

3. állomás: a rend

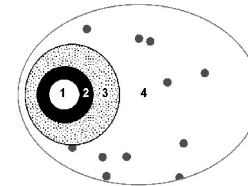
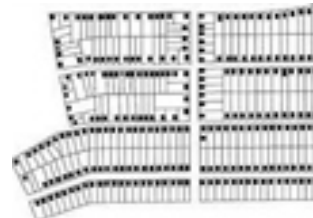
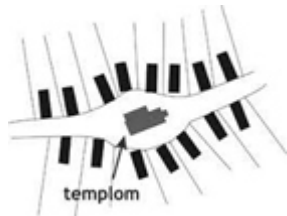
Ha sikerült rendet tenned a szekrényben, nézzük meg, milyen a rend a házon kívül? Ne az udvarra gondolj, hanem a településed szerkezetére, azaz rendjére. Válaszd ki az alaprajzok közül azt, ami a faludra, városodra leginkább illik!

Kösd össze az alaprajzokat a hozzájuk tartozó légi felvételekkel! Találd ki melyik településtípusról van szó!

Ha egyik sem hasonlít, pár vonallal rajzold le a településed alaprajzát!

egyutcás település, sakktabla település, halmaz település, spirális alaprajzú település

Minden alaprajzon valamiféle rend uralkodik, mindegyik tervezett. A kutatók azt állítják, hogy egy-egy település térképének rajzolata jellemző az adott társadalomra, ezek a minták a használati tárgyakon is feltűnhetnek.

A díszítés egyidős az emberrel. A minták honnan származnak? Kitalálta őket az ember vagy valahol látta?

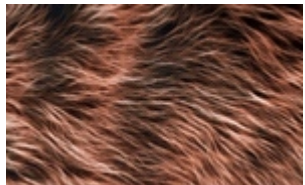
Nézd meg a képeket, azután válaszolj!

Rajzold le a mintát pár vonással az üres felületre, majd keress a kiállításban olyan tárgyakat, amelyek díszítése hasonlít valamelyik mintádra! (Lehet, hogy egy tárgyon többféle mintát is találsz!)

a tárgy neve:

a tárgy neve:

a tárgy neve:

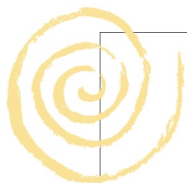

a tárgy neve:

Szerinted milyen minta illene a jelen korhoz?

a tárgy neve:

4. állomás: a régész munkája

A régészek sokféle eszközzel dolgoznak. Vannak közöttük nagyon egyszerűek és vannak bonyolult, modern felszerelések is.

Itt áll a régészcsapat a felszerelésével, miket ismeresz fel belőlük? Írd mellé a nevét! Használd a kiállítás honlapját a megoldáshoz!

<https://bronzkor.hu/a-rend-nyomaban/>

Miből áll a munkájuk?

Rendezd sorba a tevékenységeket, írd a nevüket és sorszámukat a címkékbe!

Yellow label box for the lightbulb icon.

Yellow label box for the stack of books icon.

Yellow label box for the shovel icon.

Yellow label box for the map and compass icon.

Yellow label box for the microscope icon.

Minden kornak megvannak a jellemző díszítő elemei, de mindig van egy fő-fő minta. Melyik lehet a bronzkoré?

A füzetben mindenhol megtalálod, ez a minta a

Hányat leltél a füzetben?

Mivel egyezik ez a szám?

írta: Rónyai Krisztina
szerkesztette: Katona István

2022.

